

Olsztyn, 14.10.2024r.

D E C Y Z J A
W SPRAWIE WPISANIA ZABYTEKU DO REJESTRU ZABYTEKÓW

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U z 2024r., poz. 572 z późn. zmianami, dalej k.p.a.) oraz art. 91 ust.4 pkt.4, w związku z art. 3 pkt. 1, art. 8 ust.1 i art. 9 ust.1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz.U z 2024r., poz. 1292 z późn. zmianami, dalej u.o.z.), w wyniku postępowania administracyjnego przeprowadzonego z urzędu po rozpatrzeniu wniosku Natural Forest Foundation, ul. Królowej Jadwigi 13/21, 11-500 Giżycko,

**WARMIŃSKO-MAZURSKI
WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTEKÓW
W OLSZTYNIE**

orzeka:

odmówić wpisania do rejestru zabytków nieruchomości województwa warmińsko-mazurskiego Uroczyska Las Miejski w Gajewie koło Giżycka, położonego na działkach ewidencyjnych nr: 307/1, 306/10, 306/4, 306/3, 306/1 oraz części działek ewidencyjnych nr: 306/5, 306/2, 304/7, 304/6 powiat giżycki, gmina Giżycko, obręb 4 Gajewo.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 9 ust. 1 u.o.z. do rejestru zabytków wpisuje się zabytek nieruchomy na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku nieruchomego.

Niniejsze postępowanie zostało wszczęte z urzędu postanowieniem z 28.09.2024r. przez Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie po rozpatrzeniu wniosku Natural Forest Foundation. Zgodnie z wnioskiem i późniejszymi wyjaśnieniami postępowaniem objęto działki ewidencyjne nr 306/8, 307/1, 307/2, 306/6, 306/4, 306/3, 306/1 oraz części działek ewidencyjnych nr: 306/9, 306/7, 306/5, 306/2, 304/7, 304/6 zlokalizowane w obrębie 4 Gajewo, w powiecie giżyckim, w gminie Giżycko. Działka ewidencyjna nr 306/8 została podzielona na działki ewidencyjne nr 306/10 oraz 306/11.

W trakcie postępowania 20.10.2023r., 14.11.2023r., 6.12.2023r., 15.12.2023r., 25.01.2024r. i 22.02.2024r. przeprowadzono oględziny obiektu, podczas których spisano protokoły oraz wykonano dokumentację fotograficzną. Zapoznano się z opinią sporządzoną przez Narodowy Instytut Dziedzictwa, publikacjami: red. G. Biełuński, *Giżycko. Miasto i ludzie.*, Giżycko 2012, w szczególności s. 81-82, 103, 111, 120-121, 194, 199, 226, 236, 238, 240, 276, 279, 290; M. Orłowicz, *Ilustrowany przewodnik po Mazurach Pruskich i Warmii*, Olsztyn 1991, s. 55-56; S. Sempołowska, *Mazury Pruskie*, Dąbrówno 2016, s. 29-30, archiwalnymi fotografiami dostępnymi na stronie www.bildarchiv-ostpreussen.de i fotopolska.eu oraz archiwalnymi mapami dostępnymi na stronie <http://maps.mapywig.org> (1919/1926) oraz Pharus Lageplan des Lötzen Wald 1912 w: red. A. Czachorowski, *Atlas historyczny miast polskich*, t. III, z. 1, Toruń-Giżycko 1998.

Uzasadniając odmowę wpisu do rejestru zabytków Uroczyska Las Miejski w Gajewie koło Giżycka, położonego na działkach ewidencyjnych nr: 306/10, 307/1, 306/4, 306/3, 306/1 oraz części działek ewidencyjnych nr: 306/5, 306/2, 304/7, 304/6, obręb 4 Gajewo, powiat giżycki, gmina Giżycko należy przytoczyć definicję zabytku zawartą w art. 3 pkt 1 u.o.z., zgodnie z którą, zabytek to nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z

jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość artystyczną, historyczną bądź naukową. Oznacza to, że rejestr zabytków, jako forma szczególnego reżimu ochrony, powinien obejmować jedynie obiekty pod względem tych wartości najcenniejsze. Należy także podkreślić, że podstawową substancją zabytku są przede wszystkim materialne elementy jego struktury. Substancja ta musi być czytelna, spójna, integralna oraz odznaczać się wysokim stopniem autentyczności.

Na podstawie analizy zebranego materiału dowodowego i publikacji ustalono, że teren Lasu Miejskiego położony na ww. działkach ewidencyjnych oraz części działek ewidencyjnych nie posiada wartości zabytkowych w stopniu uzasadniającym wpis do rejestru zabytków. Na powyższym obszarze nie zachowały się lub zachowały w minimalnym zakresie materialne ślady świadomego kształtowania krajobrazu, posiadające wartości historyczne, artystyczne lub naukowe. Znajdujące się tam kiedyś elementy infrastruktury, o których pisali Mieczysław Orłowicz i Stefania Sempołowska, takie jak wieża widokowa i gospoda (zwana Waldschlössen) już nie istnieją, a przebieg ścieżek spacerowych uległ zatarciu. Nie ma tam komponowanego drzewostanu ani układu wodnego. Nie udało się odnaleźć torfianek, o których wspominało Natural Forest Foundation. Nie można również potwierdzić ze stuprocentową pewnością, że akurat te zagłębienia terenu, które zaobserwowano na oględzinach przeprowadzonych 25.01.2024r. są związane z obronnością, a nie stanowią przypadkowych form terenowych. Na omawianym terenie ślady działalności człowieka, niezbędne do wypełnienia definicji zabytku, są sprowadzone do minimum, wynikają głównie ze współczesnej eksploatacji w ramach prowadzonej gospodarki leśnej.

Odnosnie stawu położonego na działce ewidencyjnej nr 307/1 tutejszy organ nie może zgodzić się ze stanowiskiem NID, że zachował on charakter stawu leśnego, towarzyszącego terenowi spacerowemu. Charakter tego stawu uległ zmianie, ponieważ stanowi on już własność prywatną, nie miejską. Przestał to być teren ogólnodostępny i nie pełni obecnie publicznych funkcji rekreacyjnych lub spacerowych. Nie można też powrotu do takiego przeznaczenia wymusić. Poza tym sam fakt umieszczenia stawu na późniejszym mestischblatt nie potwierdza niezbiecie powiązania stawu z Lasem Miejskim, lecz wskazuje wyłącznie na jego istnienie w okresie opracowania mapy, szczególnie, że w przeciwieństwie do pozostałych obszarów leśnych nie oznaczono go tam żadnym numerem oznaczającym oddział leśny bądź teren łowiecki.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Od decyzji niniejszej przysługuje stronom na podstawie art. 127 k.p.a. odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, które należy złożyć za pośrednictwem tutejszego Urzędu zgodnie z art. 129 § 1 i § 2 k.p.a. w terminie 14 dni od dnia doręczenia przedmiotowej decyzji.

Zgodnie z art. 127a §1 i 2 k.p.a. w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

WARMIŃSKO-MAZURSKI
WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZDZIEŁ

Mirosław Jonakowski

Otrzymują:

1. Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe-Nadleśnictwo Giżycko, ul. Dworska 12, 11-500 Giżycko
2. Skarb Państwa – Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w Warszawie, ul. Karolkowa 30, 01-207 Warszawa
3. Natural Forest Foundation, ul. Królowej Jadwigi 13/21, 11-500 Giżycko
4. Gmina Giżycko, ul. Mickiewicza 33, 11-500 Giżycko
5. Antoni Wójcik – pełnomocnik Konrada Wójcika (adres w aktach sprawy)

Do wiadomości:

1. Starostwo Powiatowe w Giżycku, Al. 1 Maja 14, 11-500, Giżycko
2. WUOZ Olsztyn Delegatura w Elku, ul. Mickiewicza 11, 19-300 Elk

aa